

Vylámání (vysekání) výplatních otisků německým živlem na zabraných územích v letech 1938 a 1939

Konstrukce a snadná dostupnost k hlavním částem výplatního otisku svádí k živelnému vylamování (či vysekávání) vyrytých nápisů, symbolů či textu. Někdy se též děje odpilováním. Buď nepovolaným aktérem anebo za pomoci zručných mechaniků. Nekvalitní postup tohoto druhu zanechává stopy, které jsou vidět ve formě červených skvrn.

V historii výplatního otisku z území Československa od roku 1926 dodnes k tomu došlo několikrát zejména ve vypjatých politických a nacionalistických chvílích v historii Československa. Případů bylo několik - roky 1938 a 1939 po Mnichovské dohodě velmocí, v roce 1945 a dále po osvobození Československa spojeneckými armádami, v roce 1968 a 1969 po okupaci Československa armádami SSSR a dalších zemí Varšavské smlouvy a v letech 1991 - 1992 před rozpadem Československé republiky. četnost nebyla velká, nicméně první dva případy se dají počítat na desítky, další případy (1968 a 1991-1992) byly ojedinělé. Rok 1968 jsem již v jednom díle tohoto seriálu popsal, nyní se dotýkám dalších případů, dnes roku 1938 a 1939. Otisky jsou raritní svědčící o bohatosti poštovní historie, ale i společenské historie. Zatím je známých 18 případů použití takto "upraveného" výplatního otisku.

Po zabránění části území Československa se velmi rychle změnil vzhled výplatních otisků. Do výplatního razítka se dostaly německé symboly a názvy a označení uživatele se stoprocentně poněmčilo. **Denní razítko se dočkalo vylámání českého názvu dohlédací pošty německým živlem**, v dolní části kruhu zůstal jen německý název. Nečekalo se na vyrytí nového denního razítka, pomohl nejsnadnější způsob hnaný netrpělivostí - vylámání českého názvu.

Zobrazuji dva případy - prvním byl otisk uživatele Schubert z Grottau (Hrádek nad Nisou), textilní továrny továrny na nitě a bělidla, barvírna, ožehovací a mercerisovací ústav s jednou zajímavostí: poštovní správa ČSR povolila společně s íkovi firmy Oswaldu Schubertovi vyplácet služebním strojem i jeho soukromou korespondenci.

Druhým otiskem s vysekaným denním razítkem je reprodukce celistvosti firmy Dürschmidt (zal. 1857) z Ústí n. L. (Aussig 1), továrna na barvy a laky - jeden z nejstarších uživatelů výplatního stroje u nás (1930).

Dodávám, že vysekání se v této oblasti a v tomto čase dotklo i výplatního stroje Mannesmannu v roce 1938. Tento případ je znám. Tam došlo k dvojímu vylámání - jednak v denním razítku (český název CHOMUTOV 1), jednak ve výplatním razítku, kde se vylámala slova ČESKOSLOVENSKO. Výplatní otisk ve tvaru "větrné růžice" zůstal - je to jediný případ s označením RR.

